

Programmabegroting 2018-2021

Oudewater, 3 oktober 2017

Onderdeel aanbiedingsbrief

Deel A. Aanbiedingsbrief “Programmabegroting 2018-2021”

Geachte leden van de Raad,

Voor u ligt de Programmabegroting 2018-2021. Deze programmabegroting is een nadere uitwerking en actualisering van de Herzene Begroting 2017, tevens kaderbrief 2018-2021, die uw Raad op 30 maart 2017 heeft vastgesteld. In deze Herzene Begroting was een concrete vertaling opgenomen van het meest recente coalitieakkoord “Zelfstandig Oudewater Pakt Door!” We zijn ruim een half jaar verder en hebben als coalitie nog enkele maanden te gaan. Veel van de ambities van ons college zijn onderhanden werk en waar mogelijk al gerealiseerd.

Om deze reden niet zozeer veel nieuwe ambities, als wel doorpakken en waar nodig actualiseren van in gang gezette acties. Bij dit alles streven we naar een solide financiële begroting. In deze aanbiedingsbrief nemen wij u stapsgewijs mee in de ontwikkelingen die in deze begroting zijn verwerkt. Als uitgangspunt sturen wij op een sluitend financieel meerjarenperspectief.

Vertrekpunt herziene begroting en bestuursrapportage 2017

Vertrekpunt voor het sluitend meerjarenperspectief zijn de herziene begroting 2017 van afgelopen maart en de bestuursrapportage 2017 die uw Raad onlangs unaniem heeft vastgesteld. Financieel samengevat ziet dat vertrekpunt er als volgt uit:

Vertrekpunt herziene begroting en bestuursrapportage 2017	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo na herziene begroting 2017	95.032	251.011	431.798	426.832
Verwerking structurele effecten bestuursrapportage 2017	-32.800	-32.800	-32.800	-32.800
Saldo na bestuursrapportage 2017	62.232	218.211	398.998	394.032

Effecten bestuursrapportage: De structurele effecten van de bestuursrapportage 2017 leiden tot een neerwaartse bijstelling van het meerjarenperspectief. Het betreft onder meer een lagere besparing dan geraamd op het niet langer snoeien van particuliere bomen en een correcte verwerking van de bruggelden in de begroting.

Autonome ontwikkelingen

Vervolgens wordt er aandacht besteed aan de autonome ontwikkelingen in de begroting. Financieel samengevat zien die effecten er als volgt uit:

Autonome ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo na bestuursrapportage 2017	62.232	218.211	398.998	394.032
Meicirculaire 2017 gemeentefonds	400.634	412.542	387.786	386.757
Stelpost loonontwikkeling	-113.746	-113.885	-114.696	-114.696
Stelpost prijsontwikkeling	-73.398	-110.946	-148.020	-148.020
OZB o.b.v. prijsontwikkeling	4.000	4.000	4.000	4.000
Uitbreiding gemeenteraad obv inwonertal per maart 2018	-7.500	-9.000	-9.000	-9.000
Extra storting voorziening wachtgelden en pensioenen wethouders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo na autonome ontwikkelingen	272.222	400.922	519.068	513.073

Gemeentefonds: Allereerst betreft het de ontwikkelingen in het gemeentefonds. Op basis van de jaarlijkse zogenoemde meicirculaire wordt de bijstelling van de inkomsten in de begroting verwerkt. Vanwege de forse meevallers hebben wij hier een second opinion berekening laten uitvoeren die onze eigen voorlopige berekeningen bevestigt. Hiertoe kan er structureel om en nabij de € 4 ton aan de begroting worden toegevoegd. Vervolgens moeten uit deze meevallers eerst middelen opzij worden gezet voor het opvangen van loonontwikkeling en prijsontwikkeling. Hiervoor worden

zogenoemde stelposten gevormd waaruit de eventueel werkelijke prijsstijgingen en loonstijgingen kunnen worden opgevangen. Van de € 4 ton die we structureel aan extra algemene uitkering resteert na correctie voor loonontwikkeling en prijsontwikkeling nog om en nabij de € 1,5 ton aan structurele ruimte.

OZB: Voor OZB kennen we het uitgangspunt dat deze niet meer stijgen dan de prijsontwikkeling. Hiervoor hanteren we jaarlijks het percentage stijging van de netto materiele overheidscompensatie, zoals deze is opgenomen in de meircirculaire van het gemeentefonds. Dit betekent dat er voor 2018 rekening wordt gehouden met een prijsontwikkeling van 1,6% en dat de OZB opbrengsten met 1,6% stijgen in 2018. Ten opzichte van het huidige financieel meerjarenperspectief betekent dat een extra opbrengst van € 4.000 structureel.

Bestuurlijke ontwikkelingen: Vanwege het passeren van de 10.000 inwonergrens zal het aantal zetels in de gemeenteraad van 13 naar 15 raadsleden stijgen. Daarnaast is er onlangs een wethouderswissel geweest en moet ook bij verkiezingen financieel rekening worden gehouden met wisseling van leden van het college. Op basis hiervan moeten komend voorjaar de voorzieningen voor wachtgeld en pensioenen van voormalig wethouders worden geactualiseerd. Verwacht wordt dat de betreffende voorzieningen slechts in bescheiden mate moeten worden bijgesteld.

Gemeentelijke beheerplannen

Na de autonome ontwikkelingen besteden we aandacht aan de gemeentelijke beheerplannen. Financieel samengevat zien die effecten er als volgt uit:

Gemeentelijke beheerplannen	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo na autonome ontwikkelingen	272.222	400.922	519.068	513.073
Actueel Wegbeheerplan	0	0	0	0
Actueel Gemeentelijk Waterplan	0	0	0	0
Actueel MOP Gebouwen (en accommodaties)	0	0	0	0
Saldo na gemeentelijke beheerplannen	272.222	400.922	519.068	513.073

Algemeen: De gemeentelijke beheerplannen zijn en waren een groot aandachtspunt voor Oudewater. De gemeente dient over actuele beheerplannen te beschikken (maximaal 4 jaar oud) en deze dienen financieel in de begroting te worden vertaald. Zoals al bij de herziene begroting 2017 was aangegeven diende hier een inhaalslag te worden gemaakt. De stand van zaken rond de belangrijkste beheerplannen.

Wegbeheerplan: Op 6 juli 2017 heeft uw Raad het Wegbeheerplan 2017-2026 vastgesteld. Door het maken van een inhaalslag op korte termijn kan in de planperiode het kwaliteitsniveau B voor wegen worden gerealiseerd. Hiertoe heeft u besloten extra middelen uit de algemene reserve beschikbaar te stellen. Voor 2018 wordt u gevraagd een bedrag van € 950.000 beschikbaar te stellen en toe te voegen aan de (op)nieuw te vormen voorziening onderhoud wegen. Op basis van inspecties in 2019 worden de uitvoeringsplannen opnieuw geactualiseerd, maar de verwachting is dat er in latere jaren ruimte in de voorziening zal ontstaan die kan terugvloeien naar de algemene reserve.

Gemeentelijk Waterplan: Ook het Gemeentelijk Waterplan, waarin onder meer GRP en baggerplan worden geïntegreerd is geactualiseerd. Op basis hiervan wordt de Raad nog dit najaar gevraagd richting te geven voor een scenario. Vervolgens wordt het Gemeentelijk Waterplan hierop doorgerekend, waarna het naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018 ter vaststelling aan de Raad kan worden aangeboden. Vanwege het gesloten financiële systeem rond de rioolheffing zijn er geen consequenties voor het financieel meerjarenperspectief.

MOP Gebouwen (en accommodaties): Het MOP Gebouwen (en accommodaties) is eveneens geactualiseerd. De actualisatie moet nog worden uitgekristalliseerd tot een aantal keuzen of scenario's die in december aan de Raad worden voorgelegd. Op basis van de consultatie van de Raad moeten een aantal keuzen worden gemaakt die onder meer ook leiden tot invulling van de structurele taakstelling die met ingang van 2019 in de begroting is opgenomen, conform afspraken bij de herziene begroting 2017.

Bestuurlijke besluitvorming

Vervolgens is er sprake van een aantal bestuurlijke besluiten die in de begroting verwerkt moeten worden. Financieel samengevat zien die effecten er als volgt uit:

Bestuurlijke besluitvorming	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo na gemeentelijke beheerplannen	272.222	400.922	519.068	513.073
Afschaffing hondenbelasting	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
Basisregistraties (jaarlijkse luchtfotografie)	-9.000	0	-9.000	0
Beschermde bomenlijst (inspectiekosten)	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Saldo na bestuurlijke besluitvorming	223.222	360.922	470.068	473.073

Afschaffing hondenbelasting: Bij de behandeling van de herziene begroting 2017 heeft de Raad het college via een motie opgeroepen na te gaan of het mogelijk is de hondenbelasting af te schaffen. Op basis hiervan stelt het college in deze begroting voor de hondenbelasting met ingang van 1 januari 2018 ook daadwerkelijk af te schaffen.

Basisregistraties: In de herziene begroting 2017 waren middelen opgenomen voor het maken van 2-jaarlijkse luchtfoto's die nodig zijn voor het actueel houden van de wettelijke basisregistraties. Deze moeten jaarlijks plaatsvinden. Hiertoe worden nu extra middelen in de begroting opgenomen.

Beschermde bomenlijst: Sinds 1998 beschikt de gemeente Oudewater over een beschermde bomenbeleid. Door de huidige lijst te actualiseren en aan te vullen is een nieuwe lijst ontstaan met bomen die het waard zijn om te behouden. Het betreft ruim 1200 bomen. Voor het beheer van de extra bomen op de lijst is een structureel bedrag nodig van € 6.000,- per jaar. Daarnaast wordt de Raad binnenkort een besluit voorgelegd voor het bijbehorende beleid met een actueel bomenreglement.

Overige ontwikkelingen

Daarnaast is er sprake van een aantal overige ontwikkelingen die tot bijstelling van de begroting leiden. Financieel samengevat zien die effecten er als volgt uit:

Overige ontwikkelingen	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo na bestuurlijke besluitvorming	223.222	360.922	470.068	473.073
Inzet projecten: Westerwal	-50.000	0	0	0
Uitvoering Masterplan Binnenstad (kapitaallasten)	0	-68.272	-161.305	-186.445
Werkbudget kracht van Oudewater (cofinanciering)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Openbare orde en veiligheid (uitbreiding capaciteit BOA)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Aansluiting bij buurtpreventie CCV	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Aansluiting bij buurtpreventie CCV (dekking reserve sociaal domein)	7.500	7.500	7.500	0
Reële bedragen kosten leerlingenvervoer	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Daling huurinkomsten De Klepper	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
De Utrechtse Waarden (proef streekherder)	-6.200	-6.200	-6.200	0
Digitaliseren oud rechterlijke archieven Oudewater	-4.000	-4.000	-4.000	0
Thuisbezorging paspoorten	-10.000	-6.500	-3.500	-3.500
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Schadepost schoolgebouwen	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Herinrichting speeltuinen (kapitaallasten)	-6.200	-12.265	-12.112	-11.959
Saldo na overige ontwikkelingen	37.822	154.685	173.951	154.669

Inzet projecten (Westerwal): In de herziene begroting hebben wij de Raad voor 2017 om middelen gevraagd voor het opstarten en op gang houden van een aantal projecten. De meeste projecten zijn op stoom. Voor het project Westerwal wordt nog om eenmalig € 50.000,- aan middelen gevraagd, waarbij wordt beoogd te zijner tijd waar mogelijk de kosten te verhalen.

Masterplan Binnenstad: Het Masterplan Binnenstad is een van de projecten waarin schot begint te komen. Voor eerste uitvoeringskosten in 2017 heeft uw Raad besloten om bij de bestuursrapportage

2017 incidenteel middelen beschikbaar te stellen. Vanaf 2018 gaat er structureel geïnvesteerd worden. Financieel gelden twee sporen. Eerste spoor: Voor investeringen in de openbare ruimte als reconstructies wordt voorgesteld om kapitaallasten in deze begroting op te nemen. Over de investeringen in 2018 gaan de kapitaallasten lopen vanaf 2019. In de komende maanden wordt voor de investeringen voor 2018 een investeringskrediet voorbereid en ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd. Tweede spoor: Voor voorbereidingskosten en andere kosten in kader van het Masterplan - die niet via kapitaallasten kunnen worden gedekt - wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve wegen te herbestemmen tot een bestemmingsreserve binnenstad. Er is ruim € 2 ton in deze reserve beschikbaar en concrete voorstellen voor aanwending hiervan worden aan de Raad voorgelegd.

Kracht van Oudewater: Voor voortzetting van het Cultuurpact - in samenwerking met de provincie én onderdeel van het stadspromotieprogramma "Kracht van Oudewater" - wordt voorgesteld structureel € 30.000 beschikbaar te stellen. Het is aannemelijk dat de provincie in dat geval ook met cofinanciering over de brug zal komen. In dit programma zijn onder meer de Rabobank en NOVO betrokken. Reeds eerder heeft het college een begeleidingsbudget vrijgemaakt uit bestaande programma's. Deze intensivering betreft het werkbudget.

Uitbreiding BOA capaciteit: In het kader van openbare orde en veiligheid is meerdere malen met uw Raad gesproken over uitbreiding van BOA capaciteit. Dit om ruimere surveillance van BOA's en om inzet van BOA's in het buitengebied mogelijk te maken. Daarnaast is in het masterplan binnenstad aangegeven dat er behoefte is aan extra parkeercontroles, die hiermee ook kunnen worden ingevuld. Er wordt voorgesteld om hiertoe structureel € 30.000 beschikbaar te stellen.

Buurtpreventie CCV: Daarnaast wordt voorgesteld om aan te sluiten bij buurtpreventie CCV. Er is in toenemende mate sprake van burencollicten in de sociale sfeer. Door aansluiting bij buurtpreventie CCV kunnen we als gemeente bijdragen aan een bemiddelende rol in dergelijke conflicten. Voor een proefperiode van 3 jaar wordt voorgesteld om 3 keer € 7.500 te onttrekken aan de reserve sociaal domein.

Leerlingenvervoer: Op basis van reëel ramen in de begroting dient ook meer voor leerlingenvervoer te worden geraamd, waar overigens ook hogere eigen bijdragen van ouders tegenover staan. Per saldo een structurele last van € 9.000.

Daling huurinkomsten De Klepper: Op basis vanuit de huurovereenkomsten uit 2017 en het al dan niet voortzetten daarvan is het reëel te verwachten dat de huurinkomsten vanuit de Klepper structureel met € 36.000 dalen.

Proef streekherder: In het kader van platform De Utrechtse Waarden wordt voorgesteld om de proef met de streekherder voor drie jaar te verlengen. In verband met bevorderen samenwerking in het gebied en onder meer landschapsbeleving, bio diverse bermen en streekproducten als Waards lam. De streekherder is ook actief in Montfoort, Lopik en IJsselstein.

Digitalisering archieven: Voor digitalisering van de oud-rechtelijke archieven van Oudewater die stammen uit de 16^e tot en met de 19^e eeuw worden - mede op basis van vragen vanuit uw Raad - incidenteel middelen gevraagd voor de jaren 2018-2020.

Thuisbezorgen paspoorten: Ook worden middelen gevraagd voor een pilot voor het laten thuisbezorgen van paspoorten. Hiermee wordt dienstverlening aan burgers verder verbeterd.

Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid: Op basis van analyse van onze verzekeringskosten is het reëel dat er een budget van € 2.500 structureel wordt opgenomen in de begroting voor het opvangen van de lasten in kader van eigen risico.

Schadepost schoolgebouwen: Op basis van analyse van de schadekosten aan onderwijsgebouwen is het reëel om een schadepost van € 1.500 structureel op te nemen in de begroting.

Herinrichting speeltuinen: Tenslotte wil het college nog dit jaar verder gaan met het herinrichten van speeltuinen, zoals dat ook eerder dit jaar in Hekendorp is gedaan. Voor het dekken van extra kapitaallasten zijn extra middelen opgenomen in deze programmabegroting. Vervolgens worden - net als bij het Masterplan Binnenstad - concrete raadsvoorstellen voor aanwending voorbereid. Het betreft speeltuinen in Snelrewaard, De Noort Syde en het centrum.

Per saldo leiden de bijstellingen uit deze begroting nog steeds tot een structureel positief financieel meerjarenperspectief met een plus in 2018 van bijna € 40.000 tot een structurele plus van ruim € 150.000 voor 2021 en verder, waarbij goed moet worden gemonitord op het realiseren van de taakstellingen die waren opgenomen in de herziene begroting 2017. De te verwachten eindstand van de vier jaren uit deze programmabegroting:

Totaalbeeld financieel meerjarenperspectief 2018-2021	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)				
Saldo programmabegroting 2018-2021	37.822	154.685	173.951	154.669

Tenslotte zijn de effecten van deze begroting op de algemene reserve in beeld gebracht. Voor nadere inzage in de reserves en voorzieningen, alsmede een verdere toelichting hierop wordt verwezen naar de bijlagen in deel D van deze begroting. De te verwachten effecten voor de algemene reserve:

Effecten Algemene Reserve	2017	2018	2019	2020	2021
(- is nadeel + is voordeel)					
Beginstand 2017	3.164.354				
effecten herziene begroting 2017	40.973				
effecten jaarstukken en jaarrekening 2016	145.487				
effecten bestuursrapportage 2017	-435.000				
prognose afw ikkeling grondexploitatie DNS-II	800.000				
prognose afrekening jaarresultaat 2017	-41.341				
Raming eindstand 2017 tevens beginstand 2018	3.674.473	3.674.473			
storting in voorziening w egbeheer o.b.v. w egbeheerplan 2017-2026		-950.000			
prognose opbrengst diverse gronden (van 2017 naar 2018)		1.500.000			
prognose afw ikkeling grondexploitatie DNS-II		997.979			
prognose afrekening jaarresultaat 2018		37.822			
Eindstand 2018 tevens beginstand 2019		5.260.274	5.260.274		
onttrekken aan voorziening w egbeheer o.b.v. w egbeheerplan 2017-2026			662.212		
prognose afrekening jaarresultaat 2019			154.685		
Eindstand 2019 tevens beginstand 2020			6.077.171	6.077.171	
storting in voorziening w egbeheer o.b.v. w egbeheerplan 2017-2026				-809.217	
prognose afrekening jaarresultaat 2020				173.951	
Eindstand 2020 tevens beginstand 2021				5.441.905	5.441.905
onttrekken aan voorziening w egbeheer o.b.v. w egbeheerplan 2017-2026					692.532
prognose afrekening jaarresultaat 2021					154.669
Eindstand 2021 tevens beginstand 2022					6.289.106

Belangrijkste effect betreft de stortingen en onttrekkingen ten behoeve van de nieuwe voorziening wegen op basis van het recent geactualiseerde beheerplan wegen 2017-2026. De inhaalslag wordt zoals hiervoor aangegeven gedekt uit de algemene reserve en de plussen die in de voorziening kunnen worden opgebouwd - nu voorzien voor onder meer de jaren 2019 en 2021 - vloeien terug naar de algemene reserve. Daarnaast worden nog een aantal afwikkelingen van grondtransacties in de komende jaren verwacht die de algemene reserve doen aanvullen. Per saldo ramen wij op dit moment een stijging van de algemene reserve van bijna € 3,7 miljoen per 1 januari 2018 tot bijna € 6,3 miljoen aan het einde van de termijn van deze programmabegroting 2018-2021.

De gemeente Oudewater staat er financieel goed voor en er is in deze begroting ruimte voor het verder vormgeven aan het huidige coalitieakkoord. Dit biedt een solide basis voor de nieuwe bestuursperiode die vanaf komend voorjaar van start gaat.

Samengevat wordt de Raad voorgesteld:

1. De "Programmabegroting 2018-2021" vast te stellen.
2. De voorgestelde punten voor actualisering te verwerken in het financieel meerjarenperspectief voor de jaren 2018-2021, zoals weergegeven in de aanbiedingsbrief.
3. Kennis te nemen van de gevolgen van deze begroting voor de reserves en het weerstandsvermogen en instemmen met de volgende mutaties van de reserves:
 - a. Onttrekken van € 950.000 vanuit de algemene reserve ten behoeve van het instellen van een voorziening onderhoud wegen.

- b. Onttrekken van € 7.500 in 2018, € 7.500 in 2019 en € 7.500 in 2020 vanuit de reserve sociaal domein ten behoeve van buurtpreventie CCV.
- c. Herbestemmen en van de bestemmingsreserve wegen voor het volledige bedrag van € 233.794 tot bestemmingsreserve binnenstad.

De wnd. secretaris,

De burgemeester,

ir. W.J. Tempel

mr. drs. P. Verhoeve